

DRAMA

POD

SLOTTET

ISCENESAT AF
BODIL JPSEN

PERSONERNE:

Justine Rosenkrantz *Gull-Maj Norin*
Anna Dalvig *Bodil Kjer*
Kammerjunker Friedrich v. Kötschau *Mogens Wieth*
Geheimeraad v. Lenthe *Angelo Bruun*
Kong Christian V *Vald. Møller*
Dronning Charlotte Amalie *Agnes Thorberg-Wieth*
Overhofmesterinde Fru Haxthausen *Marie Niedermann*
Berte Skeel *Petrine Sonne*
Grevinde v. Plessen *Grethe Paaske*
Doktor Wolffen, Kongens Livlæge ... *Elith Pio*
Paulus Payenck, Slotsapoteker *Charles Wilken*
Assessor Brygmand *Valdemar Skjerning*
Karen, Justines Kammerpige *Ingeborg Brams*
Vilhelm, Kongens Livlakaj *Aage Winther-Jørgensen*

1/8 NORDISK FILMS KOMPAGNI

præsenterer

Drama paa Slottet

Manuskript: FLEMING LYNGE
efter en Idé af GUNNAR ROBERT HANSEN

✦

Musik: SVEN GYLDMARK

Iscenesat af

BODIL IPSEN

i Samarbejde med

Fotograf VALD. CHRISTENSEN

Tonemester HENNING O. PETERSEN

Film-Arkitekt MAX LOUW

Tonesystem: Petersen & Poulsen

PRODUKTION OG UDLEJNING:

1/8 NORDISK FILMS KOMPAGNI

Drama paa Slottet

Paa det gamle Københavns Slot udspillede i Aaret 1699 — Kong Christian V's sidste Leveaar — et sælsomt Drama. For Samtiden blev det skjult, Sagen blev dysset ned, men endnu findes Aktstykker, der fortæller os derom.

En Vinterdag kommer den unge Junker Friedrich von Kötschau fra Hessen til Christian V's Hof. Der er dødsenskedssommeligt paa det gamle dystre Slot, hvor Kongens tiltagende Svagelighed lægger en Dæmper paa al Livsglæde. Friedrich von Kötschau er en flot ung Adelsmand med et frisk, indtagende Væsen. Hans Moder har kaldt ham »Aiolos« efter den græske Stormgud, fordi han altid bringer Blæst og Uro med sig. Hoffets Damer bliver straks begejstret for ham, han bringer et Pust af Liv ind paa det døde Slot, og selv Majestæten glæder sig over hans mange lystige Paafund. Dertil kommer, at han har en Recept paa at gøre Guld, og Kongen giver ham Lov til at eksperimentere i Slottets Kælder hos den gamle Slotsapoteker Paulus Payenck.

Præsidenten i Conseillet, den indflydelsesrige Geheimeraad von Lenthe, bejler til en af Dronning Charlotte Amalies Hofdamer, den smukke og temperamentsfulde Baronesse Justine Rosenkrantz, men selv om hans Frieri smigrer hende, saa er hun dog betænkelig ved at binde sig til en saa alderstegen Kavaller. I Junker Friedrich von Kötschau møder hun den Mand, som sætter hendes hede Blod i Kog, og der opstaar et glødende Kærlighedsforhold mellem dem. Ved Natte-tid mødes de lønligt i Slottets Riddersal, der nu kun bruges til Oplagsrum for al Slags gammelt Skrammel.

Den myndige og meget gudfrygtige Overhofmesterinde Fru Haxthausen faar dog snart Nys om, hvad der foregaar i Riddersalen og er paa Vagt for at afsløre Synderne. Justines bedste Veninde og Fortrolige, den blide Anna Dalvig, som ogsaa er Hofdame hos Dronningen, er klar over, at en Skandale vil medføre, at von Kötschau og Justine vil blive forvist fra Hoffet. En Aften advarer hun Junkeren, som maa søge Tilflugt paa hendes Værelse for at undgaa Overhofmesterinden.

Hendes indtrængende Ord gør et dybt Indtryk paa ham, for første Gang i sit unge stormfulde Liv har han mødt en Kvinde, der taler til hans Hjerte.

Fra det Øjeblik betyder Justine ikke noget for ham mere, og det er forbi med de hemmelige Besøg. Justine er ulykkelig over, at han aabenbart helt har svigtet hende, og hun tror, han har fundet sig et Pigebarn i Byen. Men en Dag bekender Anna ærligt for hende, at hun og Junkeren ofte mødes i Kirken og i Kongens Læseværelse. Der er intet imellem dem, men hun føler sig sikker paa, at han vil komme til at elske hende.

Denne Bekendelse vækker Justines Forbitrelse, og hun giver sit Raseri frit Løb. Bagefter opsøger hun Friedrich i Slotsapoteket og faar nu fuld Vished — hans Hjerte tilhører Anna. Det nytter ikke, at Justine truer og bønfalder, han viser hende tilbage.

For Justine er dette Brud med von Kötschau en Ydmygelse, der faar hendes iltre Sind til at flamme op og med uimodstaaelig Magt driver hende mod Katastrofen. Et Øjeblik tænker hun paa at tage sit eget Liv, men saa slaar den Tanke ned i hende, at hun vil forgive sin lykkelige Rivalinde. I desperat Skinsyge gør hun Alvor af sin Beslutning, og straks efter bliver Anna alvorligt syg. Hun svæver mellem Liv og Død, mens Justine martres af Samvittighedsnag. Kongens Livlæge, Dr. Wolffen, og Overhofmesterinden faar opklaret, at der ligger en Forbrydelse bag Anna Dalvigs pludselige Sygdom, og skønt Geheimeraad von Lenthe helst vil have Sagen dysset ned, er han nødt til at gøre sin Pligt og lade Justine Rosenkrantz arrestere. Hun indsættes i Blaataarn og dømmes nogen Tid senere til at have sit Liv forbrudt. Endskønt baade von Lenthe og von Kötschau gaar i Forbøn for hende, afslaar Kongen at benaade hende.

Det er imidlertid ved at blive Foraar, og Anna genvinder langsomt sit Helbred. Hun ved ikke, at Justine har stræbt hende efter Livet, indtil et Brev fra en Slægtning uventet røber den frygtelige Sandhed for hende. Hvordan kan hun og Friedrich nogen Sinde blive lykkelige, hvis Justines Død hviler som en Skygge over dem? Fortvivlet bønfalder hun Majestæterne om Naade for den ulykkelige Kvinde, og hendes Bøn bliver hørt — Blaataarns Porte aabnes kort efter for Justine.

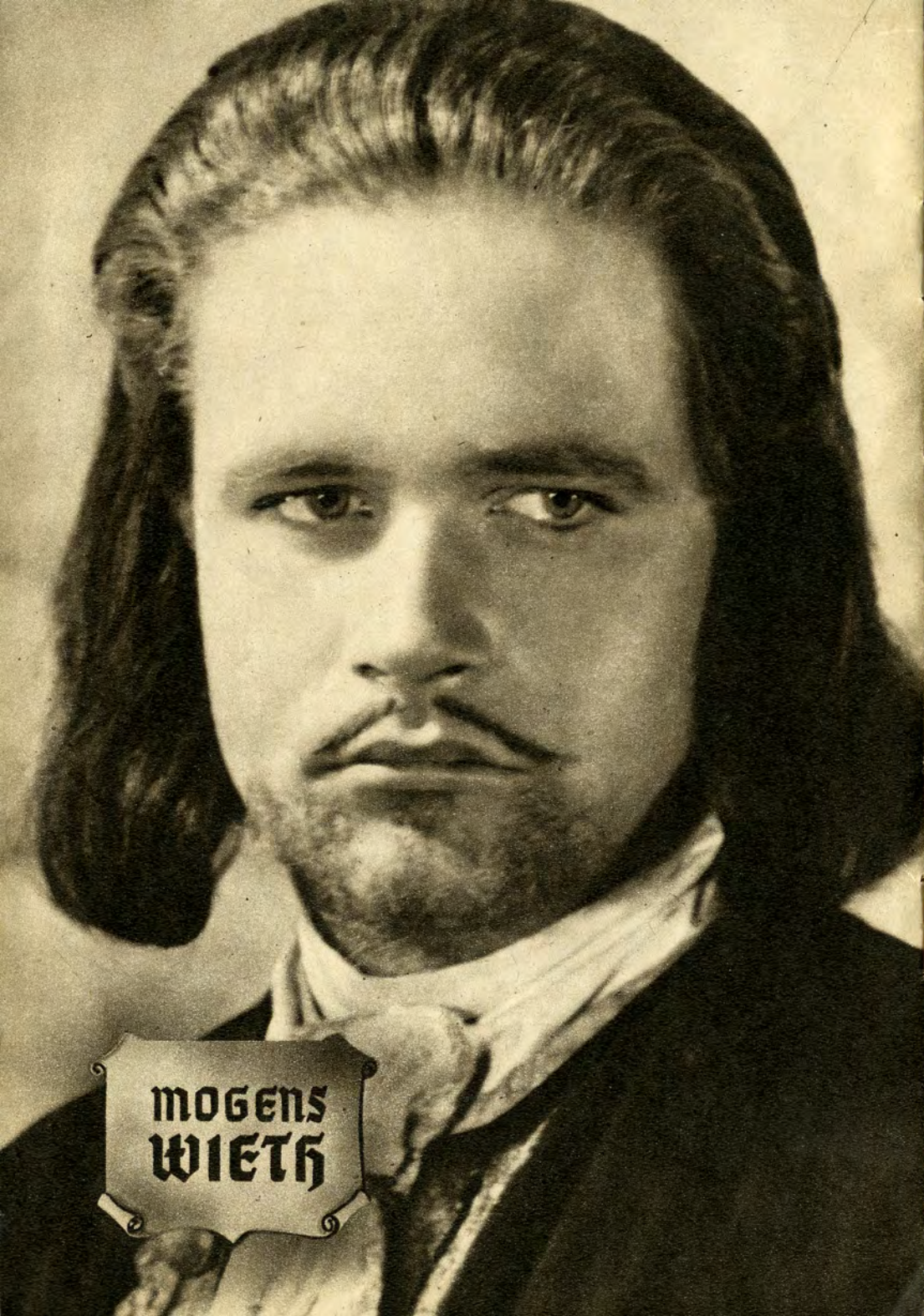
Om ham selv -

Al Clement Marot: Epigrammes

Jeg er ej længer den, jeg var,
og blir ej fra mit Fald ophøjet;
min Vaar og Sommertid - det Par
for længst er ud af Vindvet fløjet.
Elskov, jeg har i alt dig føjet,
som ingen Gud sig adlydt ser.
O, blev jeg født paa ny, fornøjet
jeg skulde dyrke dig end mer!

Oversat af Kai Friis Møller
(Den franske Tekst synges i Filmen af Mogens Wieth)

Dagligliv ved Christian V's Hof

I Slutningen af det 17. Aarhundrede strømmede som bekendt Tonen fra Ludvig den Fjortendes Hof ud over hele Europa, og man arrangerede herhjemme de store Festiviteter efter udenlandsk Forbillede. De dagligdags Forhold ved Christian V's Hof var dog ret beskedne, særlig i Kongens sidste Regeringsaar. R. Mejborg fortæller herom i sin Bog »Billeder af Livet ved Christian V's Hof«:

»Selv den Ringeste i Landet kunde faa Christian V i Tale, og i den pragtfulde, forgyldte Ridestald flokkedes de Nødlidende om Kongen og modtog rigelige Gaver. Snart var det Fattige og Krøblinge, snart Folk, hvem en eller anden Ulykke var overgaaet, der bad Kongen om Hjælp. Kongens Gavnildhed giver sig iøvrigt tilkende paa mange Maader. Han satte faderløse Børn i Lære hos dygtige Mænd, til hvilke han betalte et aarligt Honorar samt Udgiften til Svendeklæder. Han sendte unge Kunstnere udenlands og understøttede dem en Række Aar, og han underholdt dygtige Videnskabsmænd, saa de kunde lade deres Embede hvile og arbejde paa deres videre Uddannelse. Poesien alene var Stifbarn. Til den ofredes kun 40 Kroner aarlig, som regelmæssig udbetaltes en gammel Mand for Nytaarsvers. Datidens Poesi var iøvrigt ofte ligesaa fattig paa Indhold, som rig paa Ord, og det vrimlede med Vers, da selv Ansøgninger skreves paa Rim.

Blandt alt det, som gav Tiden dens særegne brogede Præg, indtog de udenlandske Dyr samt Dværgene, Morerne, Tyrkerne, de græske Piger og norske Drengene en fremtrædende Plads. Aber og Papegøjer var særlig yndede og havde deres Plads i Kongehusets egne Værelser, hvor de dels holdtes i Bur, dels drev deres frie Spil sammen med Yndlingshundene, der betaltes saa dyrt, at to smaa Hunde, som Dronningen fik 1679, kostede 560 Kroner, og skattedes saa højt, at Christian V's gamle Hund »Tullefas« var malet i naturlig Størrelse og hang i Kongens Kammer Side om Side med Dronning Charlotte Amalies Portræt. Dværgene og Dværgkvinderne var selvfølgelig Rariteter. Den lille Grev Hans og Frøken Elsevil stod højt i Majestæternes Gunst. Frøken Elsevil havde sin egen fine Fløjels Lænestol

i Dronningens Kammer, og Græv Hans boede i et hyggeligt Værelse øverst oppe i det store Trappetaarn, hvor han havde den prægtigste Udsigt og uden at forlade sin Stue kunde holde Øje med alt, hvad der skete hele Byen rundt.

Med Hensyn til Fornøjelser var man ret fordringsløs. Af Regnskaberne fremgaar det, at Kongen i Gennemsnit har spillet Kort en Snes Aftener om Aaret, og at Omsætningen i Reglen har været 10—20 Specier, medens den undtagelsesvis kunde stige betydeligt derover, saa Kongen »allernaadigst« kunde tabe store Summer. Man spillede ogsaa Dam, Trik-Tak og Skak om Penge, og af og til legede Kongen og Dronningen Terninger; derimod blev Billard betragtet som et umandigt Spil, der var overladt Damerne og Børnene, og det var først i de sidste Aar af Kongens Levetid, medens hans Sygdom fængslede ham til Gemakkerne, at han tog til Takke med saa stiltfærdigt Tidsfordriv. Kongens Hu stod ellers mest til Ridderfærd og Jagt, og Ringrenden hørte til hans kæreste Adspredelser.

Iøvrigt nøjedes man med den Lystighed, som med lange Mellemrum tilfældigvis tilbød sig; den var tarvelig nok og ikke ulig, hvad der præsteredes paa Dyrehavsbakken i dens Glanstid. Snart var det »en høj Kone, som lod sig se for det høje Herskab«, og snart en hollandsk Kæmpe. Saa kom en Bondedreng uden Arme, og saa en Bondedreng med mange Farver Haar, der maa have været særlig interessant, da han blev forevist gentagne Gange. En anden Gang havde man den Fornøjelse at se en Soldat, som gik paa Stylter. Den 23. April 1698, da Kongen var for svag til at gaa, lod han sig bære over paa Tøjhuset for at se en Nordmand gaa paa Vandski.

Linedansere og Taskenspillere var kærkomne Gæster, som under deres Ophold i Hovedstaden agerede gentagne Gange for Herskaberne. »Harlekin udi Comedien kom ofte Kongen til at le«, og den italienske Comedie, som omrejsende Skuespillere opførte i Gemakkerne, var vistnok altid Pantomime. Med Marionetter kunde Hoffolkene derimod selv agere. Naar Kongen trakterede Prinsesse Sophie Hedvig og Kronprinsesse Louise med Marionetspil paa deres fælles Fødselsdag, forsmaaede han ikke selv at instruere Comedien. Til vor Tids Skuespil havde man dengang kun ringe Kendskab, og Operaer nævnes kun undtagelsesvis.«

GULL-MAJ
NORIN
MOGENS
WIETH

